

SYSTEM PODATKOWY W POLSCE

I. Informacje podstawowe

W Polsce aktualnie obowiązuje 18 rodzajów podatków. Wskazane poniżej podatki tworzą całość zarówno w sensie prawnym, jak i ekonomicznym oraz są ze sobą wzajemnie powiązane. Tym samym składają się na system podatkowy w Polsce.

- Ogólne prawo podatkowe oraz związane z nim obowiązki i procedury reguluje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.
- Poszczególne podatki uregulowane są w odrębnych ustawach.

Podatki w Polsce	
bezpośrednie	pośrednie
<ul style="list-style-type: none"> • Dochodowy od osób prawnych (CIT) • Dochodowy od osób fizycznych (PIT) • Od czynności cywilnoprawnych (PCC) • Od nieruchomości • Od spadków i darowizn • Od środków transportu • Solidarnościowy • Rolny • Leśny • Tonażowy • Od wydobycia niektórych kopalín • Zryczałtowany podatek od wartości sprzedanej produkcji (podatek od produkcji okrętowej) • Od niektórych instytucji finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Od towarów i usług (VAT) • Akcyzowy • Gier

II. Omówienie najważniejszych podatków

1. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób prawnych reguluje ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że ustalenie przychodów jest wymagane dla celów określenia dochodów wolnych od podatku dochodowego,
- przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
- przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
- przychodów (dochodów) przedsiębiorców żeglugowych opodatkowanych podatkiem tonażowym.

Ustawa przewiduje szereg zwolnień podmiotowych tj. NBP, jednostki budżetowe (takie podmioty nie składają zeznań podatkowych), oraz zwolnień przedmiotowych, w tym dla zrzeszeń, stowarzyszeń, fundacji, które realizują ustawowo określone społecznie użyteczne cele. W przypadku tych podatników zwolnienie dotyczy dochodów, które są przeznaczone na realizację wskazanych w ustawie celów społecznie użytecznych. Cele te muszą pokrywać się ze statutowymi celami działania tych podmiotów.

Podstawowe informacje o CIT			
Podatnicy	Przedmiot opodatkowania	Przychody	Koszty
<ul style="list-style-type: none"> • osoby prawne, • jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek niemających osobowości prawnej, • spółki kapitałowe w organizacji • spółki komandytowo-akcyjne mające siedzibę lub zarząd na 	<p>Przedmiotem opodatkowania jest dochód bez względu na rodzaj źródeł przychodów, z jakich dochód ten został osiągnięty. Dochodem jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym.</p>	<p>Przychodami podatkowymi są w szczególności otrzymane pieniądze, wartości pieniężne, różnice kursowe czy wartość nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie otrzymanych rzeczy, praw lub innych świadczeń (art. 12 ustawy). Za przychody związane z działalnością gospodarczą i z</p>	<p>Za koszty podatkowe uznawane są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Zaliczeniu do kosztów podatkowych podlegają więc różnego rodzaju ogólne wydatki związane z</p>

<p>terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatkowe grupy kapitałowe • spółki niemające osobowości prawnej mające siedzibę lub zarząd w innym państwie, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego tego państwa są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia. <p>Podatnicy, jeżeli mają siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów, bez względu na miejsce ich osiągnięcia. Podatnicy, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej</p>	<p>Jeżeli koszty uzyskania przychodów przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą.</p> <p>Strata może obniżyć dochód w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.</p> <p>W przypadku przychodów z udziału w zyskach osób prawnych (np. dywidend) oraz przychodów podmiotów zagranicznych z tytułu tzw. należności licencyjnych (np. z odsetek) - przedmiotem opodatkowania jest przychód.</p> <p>Przy powiązaniach kapitałowych i innych związkach szczególnych, istnieje możliwość opodatkowania dochodów w drodze oszacowania</p>	<p>działami specjalnymi produkcji rolnej, uważa się także należne przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont.</p> <p>Przy określaniu daty powstania przychodów jako ogólną zasadę przyjęto, że przychód należny powstaje w dniu wydania rzeczy, zbycia prawa majątkowego lub wykonania usługi, w tym częściowego wykonania usługi, nie później niż w dniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wystawienia faktury, albo 2) uregulowania należności. <p>nie są kwalifikowane do przychodów podatkowych (art. 12 ust 4 ustawy), np. pobrane wpłaty lub zarachowane należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następujących okresach sprawozdawczych</p>	<p>funkcjonowaniem firmy, takie, które jedynie pośrednio związane są z osiąganymi przez podatnika przychodami.</p> <p>Koszty bezpośrednio związane z przychodami są rozliczane w roku, w którym zostają osiągnięte związane z nimi przychody.</p> <p>Inne koszty rozliczone są w roku ich poniesienia.</p> <p>Za datę poniesienia kosztu uznaje się dzień ujęcia kosztu w prowadzonych przez podatnika księgach rachunkowych na podstawie faktury lub innego dowodu księgowego.</p>
---	---	--	---

Rozliczenie CIT		
Podstawa opodatkowania	Stawki	Zapłata podatku i deklaracje

<p>Podstawę opodatkowania, co do zasady, stanowi dochód po odliczeniu m.in. ewentualnych darowizn na określone cele, przy zachowaniu 10% limitu ich wysokości, w stosunku do tego dochodu.</p> <p>Od podstawy opodatkowania może być również odliczone do 50% wydatków na nabycie nowych technologii, po spełnieniu warunków określonych w art. 18b ustawy.</p>	<p>Stawka podstawowa 19 %. W przypadku dochodów uzyskanych przez tzw. nierezydentów stawka 20% przychodu z tytułu np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> -odsetek, praw autorskich, -opłat za świadczone usługi w zakresie działalności widowiskowej, rozrywkowej lub sportowej, -świadczeń: doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu. <p>Stawka 9%</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawy opodatkowania od przychodów (dochodów) innych niż z zysków kapitałowych - w przypadku podatników, u których przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 1.200,000. 	<p>Brak obowiązku składania w trakcie roku podatkowego deklaracji podatkowych, ale obowiązek wpłaty zaliczek.</p> <p>Podatnicy mają obowiązek złożenia zeznania o wysokości dochodu (straty) osiągniętego w roku podatkowym do końca trzeciego miesiąca roku następnego i w tym terminie wpłacić podatek należny albo różnicę między podatkiem należnym od dochodu wykazanego w zeznaniu a sumą należnych zaliczek za okres od początku roku CIT 8</p>
---	--	--

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Opodatkowanie podatkiem dochodowym osób fizycznych reguluje ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz - ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Poza zakresem obu ustaw pozostają przychody:

- z działalności rolniczej, ale z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
- podlegające przepisom o podatku od spadków i darowizn,
- wynikające z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
- z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej oraz przychodów z tytułu wyrównania dorobków po ustaniu rozdzielności majątkowej małżonków lub śmierci jednego z nich, przedsiębiorcy żeglugowego opodatkowane na zasadach wynikających z ustawy z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym
- ze świadczeń na zaspokojenie potrzeb rodziny objętych wspólnością majątkową małżeńską.

Podstawowe informacje o PIT			
Podatnicy	Przedmiot opodatkowania	Przychody	Koszty
<p>Podatnikiem jest każda osoba fizyczna osiągająca dochód.</p> <p>Na osobach fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ciąży nieograniczony obowiązek podatkowy. Oznacza to, że osoby te podlegają obowiązkowi podatkowemu w Polsce od całości uzyskanych dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów.</p> <p>Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów</p>	<p>Przedmiotem opodatkowania jest dochód.</p> <p>Jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła, przedmiotem opodatkowania w danym roku podatkowym jest suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów.</p> <p>Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym.</p> <p>Jeżeli koszty uzyskania przekroczą sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów.</p>	<p>Przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń.</p> <p>Od tej generalnej zasady ustawa przewiduje kilka wyjątków. Dotyczą one pojęcia przychodów z następujących źródeł przychodów: z pozarolniczej działalności gospodarczej, z działów specjalnych produkcji rolnej, z kapitałów pieniężnych, w zakresie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw majątkowych oraz innych</p>	<p>Za koszty podatkowe uznawane są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów.</p> <p>W działalności gospodarczej uwzględnia się również koszty służące zachowaniu albo zabezpieczeniu źródła przychodów.</p> <p>Koszty uzyskania przychodów uzyskanych ze stosunku pracy są określone ryczałtowo.</p>

(przychodów) osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).		rzeczy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 ustawy, nie znajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych, z działalności prowadzonej przez zagraniczne spółki kontrolowane.	

Rozliczenie PIT															
Pobór i zapłata podatku	Stawki i obliczenie podatku		Zapłata podatku i deklaracje												
Podatek dochodowy od osób fizycznych może być: •potrącany w trakcie roku podatkowego przez płatnika w formie zaliczek (np. od dochodów ze stosunku pracy) lub podatku zryczałtowanego (np. od przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych), •uiszczany w trakcie roku podatkowego bezpośrednio przez podatnika prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą, w formie zaliczek miesięcznych lub kwartalnych •uiszczany przez podatnika przy rozliczeniu rocznym (np. od alimentów).	Zgodnie z zasadą ogólną podatek obliczamy wg skali podatkowej		Po zakończeniu roku podatkowego - w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego - podatnicy podatku dochodowego są obowiązani składać urzędowi skarbowemu zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym. Podatnicy składają następujące zeznania: PIT-36 – składany przez podatników, którzy uzyskali przychody (dochody) opodatkowane przy zastosowaniu skali podatkowej i nie wypełniają zeznania Przede wszystkim składają podatnicy, którzy prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą lub działy specjalne produkcji rolnej opodatkowane według skali												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Podstawa obliczenia podatku w złotych</th> <th>Podatek wynosi</th> </tr> <tr> <th>Ponad</th> <th>do</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>85 528</td> <td>18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr ¹⁾</td> </tr> <tr> <td>85 528</td> <td></td> <td>14 839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł</td> </tr> </tbody> </table>		Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi	Ponad	do			85 528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr ¹⁾	85 528		14 839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł	
Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi													
Ponad	do														
	85 528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr ¹⁾													
85 528		14 839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł													
	Stosujemy również stawki podatku:														
	<ul style="list-style-type: none"> 19% podatek od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej (wybór tego sposobu opodatkowania następuje poprzez pisemne oświadczenie złożone przez podatnika; dochodów 														

	<p>opodatkowanych w ten sposób nie łączy się z dochodami z innych źródeł.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 19% podatek od dochodów z kapitałów pieniężnych, przykładowo z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych (dochodów opodatkowanych w ten sposób nie łączy się z dochodami z innych źródeł) • 19% podatek od dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw • 19% podatek od dochodów zagranicznej spółki kontrolowanej uzyskanych przez podatnika mającego miejsce zamieszkania na terytorium RP • 75 % dochodu pochodzącego z nieujawnionych źródeł przychodów lub niezajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach 	<p>podatkowej, a także podatnicy, którzy uzyskali dochody z zagranicy,</p> <p>PIT-36L – składany przez podatników, którzy prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą lub działy specjalne produkcji rolnej opodatkowane 19% podatkiem liniowym,</p> <p>PIT-37 – składany przez podatników, którzy uzyskali przychody, opodatkowane na ogólnych zasadach według skali podatkowej, wyłącznie ze źródeł położonych na terytorium RP, za pośrednictwem płatników, i nie prowadzili pozarolniczej działalności gospodarczej. Obowiązek złożenia zeznania nie dotyczy podatników, którym rocznego obliczenia podatku dokonał płatnik,</p> <p>PIT-38 – składany przez podatników, którzy uzyskali przychody opodatkowane 19% podatkiem na zasadach określonych w art. 30b ustawy.</p> <p>PIT-39 – składany przez podatników, którzy uzyskali dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych w roku podatkowym, nabytych po dniu 31 grudnia 2008 r.</p>
--	--	--

Exit tax (podatek wyjścia)

Podstawowe informacje o Exit tax

Podatnicy	Podstawa opodatkowania
Podatnikami są osoby prawne, które przenoszą swoją działalność za granicę oraz osoby fizyczne, które przenoszą aktywa poza terytorium RP.	W przypadku osób prawnych nie istnieje próg podatkowy, osoby prawne zapłacą zryczałtowany podatek od całości. W przypadku osób fizycznych ustawodawca przewiduje próg w wysokości 4 mln zł, podatek będzie naliczany od nadwyżki.

Rozliczanie Exit tax		
Obowiązek podatkowy	Stawka	Zapłata podatku i deklaracje
Obowiązek podatkowy powstaje, gdy przedsiębiorca bądź osoba fizyczna przeniesie aktywa poza terytorium RP na czas dłuższy niż 12 miesięcy. W przypadku, gdy aktywa (papiery wartościowe, zabezpieczenia roszczeń) powrócą do kraju w terminie 12 miesięcy, taki obowiązek nie powstaje.	<ul style="list-style-type: none"> • 19% zawsze osoby prawne, i niektóre osoby fizyczne, gdy ustala się wartość podatkową składnika majątku. • 3% przypadku osób fizycznych, gdy nie ustala się wartości podatkowej składnika majątku. 	<p>PIT-NZS - deklaracja o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków, osiągniętego przez przedsiębiorstwo w spadku</p> <p>PIT-NZ – deklaracja o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych,</p> <p>PIT-NZI/ CIT-NZI - deklaracja o wysokości wartości rynkowej składnika majątku, określonej w państwie członkowskim UE do celów opodatkowania podatkiem równoważnym z polskim exit tax w tymże państwie.</p> <p>CIT-NZ – deklaracja o wysokości dochodu z niezrealizowanych zysków w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.</p>

3. Podatek od towarów i usług (VAT)

Opodatkowanie podatkiem od towarów i usług regulują przepisy prawa unijnego tj. Dyrektywa 2006/112/WE i przepisy prawa krajowego tj. ustawa o podatku od towarów i usług oraz rozporządzenia wykonawcze.

Podstawowe informacje o VAT		
Podatnicy	Przedmiot opodatkowania	Podstawa opodatkowania
<p>Podatnikami podatku VAT są podmioty, które samodzielnie wykonują działalność gospodarczą, bez względu na cel czy rezultat takiej działalności.</p> <p>Samodzielnie działalność gospodarczą mogą wykonywać osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (np. spółki cywilne, spółki jawne, spółki partnerskie, itp.).</p> <p>Za działalność gospodarczą dla celów VAT uważa się wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.</p> <p>W niektórych sytuacjach podatnikami mogą być również usługobiorcy oraz podmioty nabywające towary.</p>	<p>Przepisy o podatku od towarów i usług stosuje się do następujących czynności wykonywanych na terytorium Polski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpłatnej dostawy towarów, rozumianej jako przeniesienie prawa do rozporządzania towarem jak właściciel, • odpłatnego świadczenia usług, rozumianego jako każde świadczenie na rzecz innego podmiotu, które nie jest dostawą towarów, • eksportu i importu towarów, • wewnątrz wspólnotowej dostawy towarów, • wewnątrzspółnotowego nabycia towarów. 	<p>Podstawą opodatkowania jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.</p> <p>Podstawa opodatkowania obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze z wyjątkiem kwoty podatku, • koszty dodatkowe tj. prowizje koszty opakowania, transportu, ubezpieczenia pobierane przez dokonującego dostawy. <p>Podstawa opodatkowania nie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obniżek cen w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty a także opustów i obniżek uwzględnionych przy sprzedaży, • otrzymanych zwrotów udokumentowanych wydatków, ujmowanych przejściowo przez podatnika w ewidencji tego podatku

Rozliczanie VAT		
Obowiązek podatkowy	stawka	Zapłata podatku i deklaracje

<p>powstaje z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 23% stawka podstawowa • 8% obniżona stawka podatku • 7% stawka zryczałtowanego zwrotu podatku • 4% stawka ryczałtu dla świadczących usługi taksówek osobowych 	<p>VAT rozliczany jest na zasadzie samo obliczenia, tj. podatnik zobowiązany jest do obliczenia i wpłacenia podatku, bez wezwania organu podatkowego, na podstawie złożonych deklaracji podatkowych.</p> <p>Podstawowymi deklaracjami dla podatku od towarów i usług są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VAT 7- przeznaczona dla podatników rozliczających się za okresy miesięczne • VAT 7K - przeznaczona dla małych podatników rozliczających się za okresy kwartalne, • VAT 7D- przeznaczona do rozliczenia podatników innych niż mali (tzw. „dużych” podatników), u których okresem rozliczeniowym jest kwartał. <p>Deklaracje należy składać do 25. dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym okresie rozliczeniowym (odpowiednio miesięcznym lub kwartalnym), do właściwego urzędu skarbowego dla podatnika.</p> <p>Podatek od towarów i usług – co do zasady – jest rozliczany miesięcznie lub kwartalnie. W ww. terminach określonych do złożenia deklaracji należy również dokonać wpłaty kwoty ewentualnego zobowiązania podatkowego za dany okres rozliczeniowy.</p>
--	--	--

4. Podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC)

Opodatkowanie podatkiem od czynności cywilnoprawnych reguluje ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Podstawowe informacje o PCC		
Podatnicy	Przedmiot opodatkowania	Obowiązek podatkowy
Osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej,	<ul style="list-style-type: none"> • Umowy sprzedaży oraz zamiany rzeczy praw majątkowych, 	Obowiązek podatkowy powstaje:

będące stronami czynności cywilnoprawnych, z tym iż podatnikiem jest przy:

- umowie sprzedaży - kupujący,
- umowie zamiany – strony czynności,
- umowie darowizny – obdarowany,
- umowie dożywocia - nabywca własności nieruchomości,
- umowie o dział spadku lub o zniesienie współwłasności - podmiot nabywający rzeczy lub prawa majątkowe ponad udział w spadku lub we współwłasności.
- ustanowieniu odpłatnego użytkowania, w tym również nieprawidłowego oraz odpłatnej służebności - użytkownik lub nabywający prawo służebności,
- umowie pożyczki i umowie depozytu nieprawidłowego - biorący pożyczkę lub przechowawca,
- ustanowieniu hipoteki - składający oświadczenia woli o ustanowieniu hipoteki,
- umowie spółki cywilnej - wspólnicy, a przy pozostałych umowach spółki - spółka.

Jeżeli obowiązek podatkowy ciąży na kilku podmiotach albo na stronach umowy zamiany, albo wspólnikach spółki cywilnej, zobowiązanymi solidarnie do zapłaty podatku są odpowiednio te podmioty, strony umowy zamiany albo wspólnicy spółki cywilnej.

- umowy pożyczki pieniędzy lub rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku,
- umowy darowizny - w części dotyczącej przejęcia przez obdarowanego długów i ciężarów albo zobowiązań darczyńcy,
- umowy dożywocia,
- umowy o dział spadku oraz umowy o zniesienie współwłasności - w części dotyczącej spłat lub dopłat,
- ustanowienie hipoteki,
- ustanowienie odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności,
- umowy depozytu nieprawidłowego,
- umowy spółki i ich zmiany, jeżeli powodują podwyższenie podstawy opodatkowania,
- orzeczenia sądów, w tym również polubownych, oraz ugody, jeżeli wywołują one takie same skutki prawne, jak czynności cywilnoprawne.

- z chwilą dokonania czynności cywilnoprawnej,
- z chwilą podjęcia uchwały o podwyższeniu kapitału spółki mającej osobowość prawną,
- z chwilą złożenia oświadczenia o ustanowieniu hipoteki lub zawarcia umowy ustanowienia hipoteki,
- z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia sądu, doręczenia wyroku sądu polubownego lub zawarcia ugody,
- z chwilą powołania się przez podatnika na okoliczność dokonania czynności cywilnoprawnej - jeżeli podatnik nie złożył deklaracji w sprawie podatku od czynności cywilnoprawnych w terminie 5 lat od końca roku, w którym upłynął termin płatności podatku, a następnie powołuje się przed organem podatkowym lub organem kontroli skarbowej na fakt jej dokonania.

Jeżeli zawarcie umowy przenoszącej własność następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia własności, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą zawarcia umowy przenoszącej własność.

Rozliczanie PCC		
Wyłączenie z opodatkowania	Stawka	Zapłata podatku i deklaracja
<p>Nie podlegają opodatkowaniu:</p> <p>1. czynności cywilnoprawne, inne niż umowa spółki i jej zmiany, jeżeli przynajmniej jedna ze stron z tytułu dokonania tej czynności jest:</p> <p>I. opodatkowana podatkiem od towarów i usług,</p> <p>II. zwolniona z podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umów sprzedaży i zamiany, których przedmiotem jest nieruchomości lub jej część, albo prawo użytkowania wieczystego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do miejsca postojowego w garażu wielostanowiskowym lub udział w tych prawach, • umowy sprzedaży udziałów i akcji w spółkach handlowych, <p>2. umowy spółki i ich zmiany związane z:</p> <p>I. łączeniem spółek kapitałowych,</p> <p>II. przekształceniem spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową,</p> <p>III. wniesieniem do spółki kapitałowej, w zamian za jej udziały lub akcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa spółki kapitałowej lub jego zorganizowanej części, • udziałów lub akcji innej spółki kapitałowej dających w niej większość głosów albo kolejnych udziałów lub akcji, w przypadku gdy spółka, do której są wnoszone te udziały lub akcje, posiada już większość głosów. 	<ul style="list-style-type: none"> • od umowy sprzedaży: <ul style="list-style-type: none"> - nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym - 2%, - innych praw majątkowych - 1%; • od umów zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności, dożywocia: - przy przeniesieniu własności nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym - 2%, - przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych - 1%; • od umowy ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności - 1% • od umowy pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego - 0,5% • od ustanowienia hipoteki: <ul style="list-style-type: none"> - na zabezpieczenie wierzytelności istniejących - od kwoty zabezpieczonej wierzytelności - 0,1% 	<p>Deklaracje PCC-3 należy złożyć w terminie 14 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego oraz obliczyć i wpłacić podatek w tym terminie,</p> <p>z wyłączeniem przypadków, gdy podatek jest pobierany przez płatnika (notariusza) od czynności cywilnoprawnych dokonanych w formie aktu notarialnego.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej - 19 zł • od umowy spółki - 0,5 %. <p>Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub kontroli celno-skarbowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkownika nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony, • biorący pożyczkę, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy, albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym. 	
--	--	--

5. Podatek od nieruchomości

Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości reguluje rozdział 2 ustawy podatki i opłaty lokalne.

Podstawowe informacje o podatku od nieruchomości		
Podatnicy	Przedmiot opodatkowania	Obowiązek podatkowy
Podmiotami obowiązany do zapłaty podatku od nieruchomości są: <ul style="list-style-type: none"> • właściciel, 	Przedmiotem opodatkowania podatkiem od nieruchomości są: <ul style="list-style-type: none"> • grunty, 	Obowiązek podatkowy powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło nabycie tytułu prawnego do przedmiotu opodatkowania lub

<ul style="list-style-type: none"> • użytkownik wieczysty, • samoistny posiadacz, • w niektórych przypadkach – posiadacz zależny nieruchomości lub ich części stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego 	<ul style="list-style-type: none"> • budynki lub ich części, • budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. 	<p>wejście w jego posiadanie. Jeżeli okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstaje z dniem 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Obowiązek podatkowy wygasa z upływem miesiąca, w którym ustaly okoliczności uzasadniające ten obowiązek.</p>
--	--	--

Rozliczenie podatku od nieruchomości		
Stawka	Deklaracje i informacje	Zapłata podatku
<p>Wysokość stawek podatku określa, w drodze uchwały, rada gminy, z uwzględnieniem górnych granic stawek ogłaszanych przez Ministra Finansów w drodze obwieszczenia.</p>	<p>Podatnicy podatku od nieruchomości są obowiązani składać organowi podatkowemu, właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, sporządzone na formularzach według wzoru określonego uchwałą rady gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych (osoby fizyczne) w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania, • deklaracje na podatek od nieruchomości (osoby prawne i jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej) w terminie do dnia 31 stycznia roku podatkowego, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego lub od zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę wysokości opodatkowania. Jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowi współwłasność (lub znajduje się w posiadaniu) jednocześnie osoby fizycznej oraz osoby prawnej bądź jednostki organizacyjnej (w tym spółki) nieposiadającej osobowości prawnej, osoba fizyczna składa deklarację na podatek od nieruchomości oraz opłaca podatek na zasadach obowiązujących osoby prawne. W tym przypadku nie jest 	<ul style="list-style-type: none"> • osoby fizyczne - w 4 ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego, • osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej - za poszczególne miesiące w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego - do 15 dnia każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia. <p>- przelewem na rachunek organu podatkowego lub gotówką w kasie; w przypadku osób fizycznych również w drodze inkasa.</p>

	doręczana osobie fizycznej decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego.	
--	--	--

6. Podatek solidarnościowy

Informacje podstawowe o podatku solidarnościowym		
Podatnicy	Stawka	Podstawa opodatkowania
Osoba fizyczna, której dochód przekracza 1.000.000 zł	4% od podstawy obliczenia tej daniny	Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka, liczona od 1.000.000 zł sumy dochodów podlegających opodatkowaniu. Przychody pomniejszone o koszty ich uzyskania.